

HAZIRLAYANLAR

Prof. Dr. Hayrettin KARAMAN

Prof. Dr. Ali ÖZEK

Prof. Dr. İbrâhim Kâfi DÖNMEZ

Prof. Dr. Mustafa ÇAĞRICI

Prof. Dr. Sadrettin GÜMÜŞ

Doç. Dr. Ali TURGUT

KUR'ÂN-I KERİM MEÂLİ
(Orta Boy)

Hazırlayanlar:

Prof. Dr. Hayrettin KARAMAN
Prof. Dr. Ali ÖZEK
Prof. Dr. İbrâhim Kâfi DÖNMEZ
Prof. Dr. Mustafa ÇAĞRICI
Prof. Dr. Sadrettin GÜMÜŞ
Doç. Dr. Ali TURGUT

Yayın No: 688-1

ISBN: 978-625-428-145-7

Yayıncı Sertifika No: 48058

© Bütün Hakları Türkiye Diyanet Vakfı'na aittir.
5. Baskı, Ocak 2023, Ankara, 5.000 Adet

İLK SAY Kurulu'nun 21.11.2009 tarih ve 43/6 sayılı kararıyla uygun
görölmüş ve Türkiye Diyanet Vakfı Mütevelli Heyeti'nin 08.12.2009 tarih
ve 1323/20 sayılı kararıyla basılmıştır.

BASKI **TDV**
YAYIN MATBAACILIK TİC. İŞLETMESİ
BASİMEVİ | PRINTING HOUSE

Ostim OSB Mah. 1256 Cadde No: 11
06370 Yenimahalle / ANKARA

Tel: 0312 354 91 31 (pbx)

Faks: 0312 354 91 32

e-posta: bilgi@tdv.com.tr

ÖN SÖZ

Başlangıçta Dünya İslâm Birliği'nin talebi üzerine hazırlanan ve ilk baskısı 1982 yılında gerçekleştirilmiş olan bu meâl, iş bölümü esasına göre yapılan bir çalışma ürünü olarak ortaya çıkmıştı. Bu çalışma çerçevesinde heyet üyelerinden Ali Özek 1-48, 581-604; Hayreddin Karaman 76-126; Mustafa Çağrıcı 49-62, 281-358; İbrâhim Kâfi Dönmez 63-75, 358-420, 561-580; Sadreddin Gümüş 127-280; Ali Turgut 421-560. sayfaları tercüme etmiş ve açıklayıcı notlar koymuşlardı.

Daha sonra, gerek heyetin bilgisi dışında yapılan ilavelerin çıkarılması ve baskı hatalarının düzeltilmesi gerekse meâlin ve açıklamaların heyet hâlinde gözden geçirilmesi için üçerli gruplar hâlinde ve tam heyet olarak birkaç müşterek çalışma yapılmıştır.

Bu meâl, açıklamalardan anlaşılacağı üzere bir kişinin değil, bir heyetin eseridir. Bir âyeti, asıl manası ve hükmü değişmeksizin birkaç türlü ifade etmenin mümkün olduğu yerlerde heyet üyelerinin üsluplarına dokunulmamış, böylece erişilmez güzelliklere, meâl çerçevesinde ifade edilemez mana ve sırlara sahip ilahî kitabın zenginliği, küçük bir ölçükle de olsa meâle yansıtılmıştır.

Kur'ân-ı Kerîm, derinliği ve genişliği sonsuz bir deniz gibidir. Bugüne kadar yapılmış bulunan tefsir, tercüme ve açıklamalar insanlara, o sonsuz denizden birer parça sunmuştur. Heyet olarak bu saadet denizinde bir müddet sizin için keşfe çıkmış olmaktan ve size bazı güzelliklerini sunmuş olmaktan mutluyuz.

Son heyet çalışması sırasında ani bir rahatsızlık sonucu vefatından derin hüznü duyduğumuz Doç. Dr. Ali Turgut'u hayırla yâd ediyor, kendisine Cenâb-ı Allah'tan rahmet ve mağfiret diliyoruz.

Cenâb-ı Mevlâ'dan niyazımız, cümlemizi dünyada imandan ve Kur'an'dan mahrum bırakmaması, hitabını anlama ve bütünüyle hayatımıza yansıtma cehdimizde inayetini lütfeylemesidir.

HEYET

KUR'AN VE MEÂL

Kur'an bir hidayet ve icâz kitabıdır. O, insanlığı doğru yola iletmek üzere gönderilmiş eşsiz bir mucizedir.

“Kur'an” kelime olarak “okumak” anlamında bir mastardır. Ancak dünyada en çok okunan ve okunacak kitap olduğu için ism-i meful anlamında kullanılmıştır. Mushafın tamamına Kur'an denildiği gibi, bir kısmına hatta bir âyetine de Kur'an denir. Kur'ân-ı Kerîm'in başka adları da vardır; fakat en yaygın olanı Kur'an'dır. Diğer adlarından bazıları şunlardır: Kitâb, Furkân, Zıkr, Tenzil. Meşhur olan sıfatları arasında da şunlar sayılabilir: Mübîn, kerîm, nûr, hüda, rahmet, şifâ, mev'ıza, büsrâ, beşîr, nezîr, azîz.

Çeşitli özelliklerini göz önünde bulundurarak Kur'an'ı şöyle tanımlamak mümkündür: “Kur'an, Hz. Muhammed'e 23 yıllık peygamberlik süresi içinde, Arap dilinde ve vahiy yoluyla indirilen, Fâtiha sûresiyle başlayıp Nâs sûresiyle biten, mushaflarda yazılı olup mütevâtir olarak nakledilegelen, tilavetiyle ibadet edilen mucize kelimadır.”

Kur'an'ın 23 yıl boyunca değişik sebeplere ve şartlara göre farklı zamanlarda inzal buyurulması, onun, irşad ve ıslah etmek istediği insanın psikolojisine uygun bir tedavi ve terbiye yöntemi izlemesi ile yakından ilişkilidir. Zira akıl sahibi bir varlık olan insan, öğrenme, kavrama ve intibak etme yeteneğine hazirdir. İnsanın, herhangi bir şeye alışıp intibak etmesi gibi öğrenip alışkanlık hâline getirdiği bir davranışı terk etmesi de zaman ve çaba gerektirir. İşte bu sebebe bağlı olarak Kur'an zaman aralıklarıyla inmiştir.

Hz. Peygamber Kur'an'ı vahiy olarak almış, kendi tarafından hiçbir şey ilave etmeden ve hiçbir eksiltme yapmadan onu aldığı şekliyle ümmetine tebliğ etmiştir.

Kur'an, lafızlarıyla ibadet edilen bir kitaptır. Namaz gibi temel ibadetlerde okunmasının yanı sıra, Kur'an'ı ayrıca okumak, dinlemek, yazılarına bakmak, başkasına okutmak ve öğretmek de ibadettir.

Namaz kılmak farz olduğu gibi, Kur'an'dan, namazlarda okunacak miktarı öğrenip ezberlemek de farzdır. Bu farizayı yerine getirmek Kur'an tercümesini ezberlemekle mümkün değildir; bir başka anlatımla, Kur'an tercümesi ile namaz kılınmaz. Her Müslüman, biraz gayret sarf ederek Kur'an'ı aslından

okumayı öğrenmelidir. Şu var ki, Kur'an'ın tercüme ve tefsirlerini okumak da sevaptır.

Kur'an, lafzı ve manasıyla mucizedir. Kur'an'ın mucize oluşu, onun benzerinin insanlar tarafından meydana getirilmesinin mümkün olmadığı gerçeğini ifade eder. Gerçekten, Kur'ân-ı Kerîm, inişi, okunuşu, yazılması, muhafazası, tertip ve tanzimi, meseleleri ele alış tarzı, ahiret âleminde bilgi vermesi, verdiği haberlerin doğruluğu gibi pek çok hususta, insanlar tarafından telif ve tertip edilen eserlerden tamamen farklıdır.

Üslup bakımından da Kur'an hiçbir esere benzemez. Zira insanların meydana getirdiği eserler ya şiirdir veya nesirdir. Kur'an ise ne şiirdir ne de nesirdir. Ayrıca Kur'an'da, hiçbir eserde görülmeyen zengin ve eşsiz bir musiki vardır. Bu musikiyi yansıtmak için Kur'an'ın tamamı tecvid ve tertil ile okunur.

Kur'an Allah kelamı olduğundan kadîmdir (ezelîdir); onun için Türkçede Kur'an "Kelam-ı Kadîm" diye de anılır. Bizim dillerimizle okuduğumuz, kulaklarımızla işittiğimiz, kalemlerimizle yazdığımız, gözlerimizle gördüğümüz, ellerimizle tuttuğumuz mushaf, kadîm olan aslın madde âleminde tezahüründen ibarettir. Kur'an'ın kadîm olan aslı levh-i mahfûzdadır. Kur'an önce levh-i mahfûzdan Beytü'l-izze denilen bir makama topluca indirilmiştir ki buna "in-zal"; oradan parça parça Cebrail (a.s.) vasıtasıyla vahiy olarak Peygamberimize gönderilmiştir ki buna da "tenzil" denir.

Esasen Hz. Peygamber'in bütün tebliğleri vahiy kaynaklı olmakla birlikte bunların hepsi Kur'an kapsamına girmez. Şöyle ki: Allah tarafından vahiy olarak indirilen ve yukarıdaki tarif çerçevesine giren lafızlara "Kur'an", manası vahyedilip lafızları Peygamber Efendimiz tarafından Yüce Allah'a nispet edilerek söylenen sözlere "hadîs-i kudîsî", bunların dışında Hz. Peygamber'in kavil, fiil ve takrirlerini (onaylarını) aktaran sözlere de "hadîs-i nebevî" (kısaca "hadis") adı verilir.

Kur'an Arapça olarak bütün insanlığa gönderilmiştir. Buna göre Kur'an'ı insanlara tebliğ etmenin iki yolu vardır: Ya bütün insanlara Arapçayı öğretmek yahut Kur'an'ı başka dillere çevirmek. Bütün insanlara Arapçayı öğretmek imkânsızdır ve buna gerek de yoktur. Nitekim Kur'an'da, muhtelif dillerin var edildiği ve bunun Allah'ın varlık ve kudretinin delillerinden olduğu belirtilmiştir. Bu durumda, Kur'an'ın başka dillere çevrilmesi gereği ortaya çıkmaktadır.

Esasen Kur'an'ın bütün insanlığa ulaştırılması iki şekilde gerçekleşebilir:

1. Lafızlarıyla ibadet edilen bir kitap olması sebebiyle Kur'an'ın Arapça metninin bütün insanlara ulaştırılması. Böylece herkes onu okuma, dinleme, ezberleme, ibadetlerinde okuma, manasını anlamadığı hâlde onunla duygulan-

ma imkânına sahip olur. Nitekim asırlardan beri Müslümanlar, Kur'an'ın Arapça aslını okumakta hatta hafızlar onu baştan sona ezberlemekte ve kıraatiyle duygulanıp uygulandırmaktadırlar.

2. Kur'an'ın Arapçadan başka dillere tercüme edilmesi ve -Arapça dâhil-değişik dillerde tefsirinin yazılması. Bu nokta göz önünde bulundurularak, Kur'an günümüze kadar dünya dillerinin pek çoğuna tercüme edilmiş, bazı dillerde de tefsiri yapılmıştır. Kur'an'ın anlamını harfi tercüme yoluyla başka dillere aktarmak mümkün olmadığından, bu alanda yapılan çeviriler (sözlükte "varılacak sonuç" manasına gelen) "meâl" terimiyle anılır.

Şurası bir gerçek ki dünyada her gün çok sayıda insan, gerek Kur'an'ın aslını okumak ve dinlemek suretiyle gerekse Kur'an tercümelerini okuyarak Müslüman olmaktadır. Bu da Kur'an'ın lafız ve manasıyla mucize oluşunun ve bütün zamanlarda tazeliğini koruyuşunun çarpıcı delillerinden biridir. Kur'an'ın tercüme ve tefsirleriyle eşsiz yönleri ortaya konurken, çok sayıda insan kıyamete kadar bu yolla hidayetten nasibini alacaktır.

SÜRELERİN FİHRİSTİ (ALFABETİK)

Süre Adı	Süre No.	Âyet Sayısı	Sayfa No.	Süre Adı	Süre No.	Âyet Sayısı	Sayfa No.	Süre Adı	Süre No.	Âyet Sayısı	Sayfa No.
• A •				Hüd	11	123	169	Nâzi'ât	79	46	492
Abese	80	42	494	Hümeze	104	9	520	Nebe'	78	40	490
Âdiyât	100	11	516	• İ •				Necm	53	62	429
Ahkâf	46	35	405	İbrâhim	14	52	197	Neml	27	93	302
Ahzâb	33	73	336	İhlâs	112	4	528	Nisâ	4	176	59
A'lâ	87	19	503	İnfitâr	82	19	497	Nüh	71	28	476
Alak	96	19	512	İnsân	76	31	486	Nûr	24	64	279
Âl-i İmrân	3	200	39	İnşikâk	84	25	500	• R •			
Ankebût	29	69	317	İnşirâh	94	8	510	Ra'd	13	43	192
A'râf	7	206	116	İsrâ	17	111	218	Rahmân	55	78	435
Asr	103	3	519	• K •				Rûm	30	60	323
• B •				Kadr	97	5	513	• S •			
Bakara	2	286	2	Kâf	50	45	420	Sâd	38	88	365
Beled	90	20	506	Kâfirûn	109	6	525	Saff	61	14	454
Beyyine	98	8	514	Kalem	68	52	468	Sâffât	37	182	358
Bürûc	85	22	501	Kamer	54	55	432	Sebe'	34	54	344
• C •				Kâria	101	11	517	Secde	32	30	333
Câsiye	45	37	402	Kasas	28	88	308	• Ş •			
Cin	72	28	478	Kehf	18	110	228	Şems	91	15	507
Cum'a	62	11	456	Kevser	108	3	524	Şuarâ	26	227	293
• D •				Kiyâme	75	40	484	Şûrâ	42	53	388
Duhâ	93	11	509	Kureyş	106	4	522	• T •			
Duhân	44	59	399	• L •				Tâ-Hâ	20	135	245
• E •				Leyl	92	21	508	Tahrîm	66	12	464
En'âm	6	165	98	Lokmân	31	34	329	Talâk	65	12	462
Enbiyâ	21	112	254	• M •				Târk	86	17	502
Enfâl	8	75	135	Mâide	5	120	82	Tebbet	111	5	527
• F •				Mâün	107	7	523	Teğâbün	64	18	460
Fâtır	35	45	349	Meâric	70	44	474	Tekâsür	102	8	518
Fâtıha	1	7	1	Meryem	19	98	238	Tekvîr	81	29	496
Fecr	89	30	505	Muhammed	47	38	409	Tevbe	9	129	143
Felâk	113	5	529	Mutaffîn	83	36	498	Tin	95	8	511
Fetih	48	29	413	Mücâdele	58	22	446	Tür	52	49	426
Fil	105	5	521	Müddessir	74	56	482	• V •			
Furkân	25	77	287	Mülk	67	30	466	Vâkıa	56	96	438
Fussilet	41	54	383	Mü'min	40	85	376	• Y •			
• G •				Mü'minûn	23	118	271	Yâsîn	36	83	353
Ğâşiye	88	26	504	Mümtehine	60	13	452	Yûnus	10	109	159
• H •				Münâfikûn	63	11	458	Yûsuf	12	111	181
Hac	22	78	263	Mürselât	77	50	488	• Z •			
Hadid	57	29	442	Müzemmil	73	20	480	Zâriyât	51	60	423
Hâkka	69	52	471	• N •				Zilzâl	99	8	515
Haşr	59	24	449	Nahl	16	128	207	Zuhruf	43	89	393
Hicr	15	99	202	Nâs	114	6	530	Zümer	39	75	370
Hucurât	49	18	417	Nasr	110	3	526				

SÜRELERİN FİHRİSTİ (KUR'AN'DAKİ SIRASINA GÖRE)

Sûre No.	Sûrenin Adı	Âyet Sayısı	Sayfa No.	Sûre No.	Sûrenin Adı	Âyet Sayısı	Sayfa No.
1	Fâtiha	7	1	58	Mücâdele*	22	446
2	Bakara*	286	2	59	Haşş*	24	449
3	Âl-i İmrân*	200	39	60	Mümtehine*	13	452
4	Nisâ*	176	59	61	Saff*	14	454
5	Mâide*	120	82	62	Cum'a*	11	456
6	En'âm	165	98	63	Münâfikûn*	11	458
7	A'râf	206	116	64	Teğâbün*	18	460
8	Enfâl*	75	135	65	Talâk*	12	462
9	Tevbe*	129	143	66	Tahrîm*	12	464
10	Yûnus	109	159	67	Mülk	30	466
11	Hûd	123	169	68	Kalem	52	468
12	Yûsuf	111	181	69	Hâkka	52	471
13	Ra'd	43	192	70	Meâric	44	474
14	İbrâhim	52	197	71	Nûh	28	476
15	Hicr	99	202	72	Cin	28	478
16	Nahl	128	207	73	Müzzemmil	20	480
17	İsrâ	111	218	74	Müddessir	56	482
18	Kehf	110	228	75	Kıyâme	40	484
19	Meryem	98	238	76	İnsân*	31	486
20	Tâ-Hâ	135	245	77	Mürselât	50	488
21	Enbiyâ	112	254	78	Nebe'	40	490
22	Hac*	78	263	79	Nâzi'ât	46	492
23	Mü'minûn	118	271	80	Abese	42	494
24	Nûr	64	279	81	Tekvîr	29	496
25	Furkân	77	287	82	İnfitâr	19	497
26	Şuarâ	227	293	83	Mutaffîfin	36	498
27	Neml	93	302	84	İnşikâk	25	500
28	Kasas	88	308	85	Bürûc	22	501
29	Ankebût	69	317	86	Târık	17	502
30	Rûm	60	323	87	A'lâ	19	503
31	Lokmân	34	329	88	Gâşiye	26	504
32	Secde	30	333	89	Fecr	30	505
33	Ahzâb*	73	336	90	Beled	20	506
34	Sebe'	54	344	91	Şems	15	507
35	Fâtır	45	349	92	Leyl	21	508
36	Yâsîn	83	353	93	Duhâ	11	509
37	Sâffât	182	358	94	İnşirâh	8	510
38	Sâd	88	365	95	Tîn	8	511
39	Zümer	75	370	96	Alak	19	512
40	Mü'min	85	376	97	Kadr	5	513
41	Fussilet	54	383	98	Beyyine*	8	514
42	Şûrâ	53	388	99	Zilzâl*	8	515
43	Zuhruf	89	393	100	Âdiyât	11	516
44	Duhân	59	399	101	Kâria	11	517
45	Câsiye	37	402	102	Tekâsür	8	518
46	Ahkâf	35	405	103	Asr	3	519
47	Muhammed*	38	409	104	Hümeze	9	520
48	Fetih*	29	413	105	Fil	5	521
49	Hucurât*	18	417	106	Kureyş	4	522
50	Kâf	45	420	107	Mâûn	7	523
51	Zâriyât	60	423	108	Kevser	3	524
52	Tûr	49	426	109	Kâfirûn	6	525
53	Necm	62	429	110	Nasr*	3	526
54	Kamer	55	432	111	Tebbet	5	527
55	Rahmân	78	435	112	İhlâs	4	528
56	Vâkıa	96	438	113	Felâk*	5	529
57	Hadîd*	29	442	114	Nâs*	6	530

Not: Yanında (*) işareti bulunan sûreler Medenî (Medine'de inmiş), diğerleri Mekki (Mekke'de inmiş)'dir.